ਪ੍ਰਦੀਪ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

(2012 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 553)

ਜੁਲਾਈ 05, 2023

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ* ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਬੂਤ – ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ – ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਆਧਾਰ – ਜਦੋਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਮੇਤ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਰ/ਵ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 449, 324 ਰ/ਵ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 118 ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਉਹ ਇਸ ਰਾਇ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ – ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਸੀ – ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ – ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ – ਸਿਰਫ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਜਗਾਉਂਦੀ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ – ਅਪੀਲ ਬਰੀ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 34, 302, 449 – ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 – ਸੈਕਸ਼ਨ 118 – ਸਹੁੰ ਐਕਟ, 1969 – ਸੈਕਸ਼ਨ 4.

ਸਬੂਤ – ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ – ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ – ਫੈਸਲਾ: ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ – ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ – ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ – ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂਨ.

ਸਬੂਤ – ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ – ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ – ਫੈਸਲਾ: ਜੋ ਜੱਜ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ – ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਸਲਾਹਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕੇ – ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦਾ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਿਊਟਰਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਟਿਊਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਾਲ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਜੱਜ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਸਲਾਹਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕੇ। (ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ 9)

1.2 ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹ ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ। ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 30 ਦਸੰਬਰ 2002 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਤੋੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫੜਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭੱਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੜਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਘਰ ਆਏ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 6 ਤੋਂ 7 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਪਰ ਕੋ

ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਜਿਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ 6 ਤੋਂ 7 ਵਾਰ ਕੀਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਤੀਲੀ ਜਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦਾ ਚਾਚਾ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ 2002 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਕੇ ਕਰੀਬ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਬਾੜੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਐਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦਰਵਾਜਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ, ਉਸਨੇ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਰਵਾਜਾ ਖੋਲਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਭਰਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਤੀ) ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

1.3 ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਆਇਆ, ਉਸਨੇ ਉਸ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਉਸੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਉਹ ਕੀ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਉਹ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ

(ਪੀਡਬਲਯੂ-6) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਾਥ ਸੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6, ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 22 ਦਸੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੀ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਭਲੇ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਭਿਯੋਜਨ ਖਿਲਾਫ ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜੁੱਤੇ/ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਨ। ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਪੈਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਚੇ ਲਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਜੁੱਤੇ/ਜੁੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੇ ਸਾਂਚੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਜੋ ਅਭਿਯੋਜਨ ਨੇ ਲਏ ਸਨ। ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-11 ਦੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ PW-1 ਦੇ ਭੁਰਾ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸਨ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਘਰ. ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ PW-1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। PW-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਮੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਪਰ ਬਾਹਰ. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਚ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ PW-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਭਰੋਸਾ [ਪਾਰਾ 14-16]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 553 2012.

ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12.01.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ CRLA ਨੰਬਰ 227-DB/2005 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ।

ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਯੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸਮਰ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਕੇਸ਼ਵ ਮਿੱਤਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਬਰਨੀ ਸੋਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਵਾ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ, ਜੇ.

ਤੱਥ

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.੨ ਨੇ 12 ਜਨਵਰੀ 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਪੀਲ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ (ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ 'IPC' ਲਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 449 ਅਤੇ 324 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.1 ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੈਦ ਧਾਰਾ 34. ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 449 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਧਾਰਾ 324 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ. ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਦੇਵੇਂਦਰ ਉਰਫ਼ ਵਿੱਕੀ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦਾ, ਅਜੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 11 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਾਨਮਤੀ ਅਤੇ ਸਤਪਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 30 ਦਸੰਬਰ 2002 ਨੂੰ ਅਜੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਕੇ ਸੌਂ ਰਹੀ ਸੀ ਅੰਦਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ। ਅਜੈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਗਿਆ ਸੀ ਮਾਮਾ ਅਜੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਤਪਾਲ ਏ. ਦੇ ਮਹੰਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਮੰਦਰ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ 1 ਵਜੇ am, PW-1 ਅਜੈ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਸੁਣਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ.1 ਵਿੱਕੀ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਪੇਟ 'ਤੇ 6-7 ਵਾਰ ਕੀਤੇ | ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਛਾਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.2 ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਮਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਹ ਘਰ ਅੰਦਰ ਵੜ ਗਏ ਸਨ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਜੈ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਡਰ ਕਾਰਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੁਰੇਂਦਰ, ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੋਲੂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-6, ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਜੈ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਜੈ ਦੇ ਚਾਚਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-6) ਜੋ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਆਈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਤਪਾਲ ਨੇ ਵੀ ਆਇਆ। ਜ਼ਖਮੀ ਅਜੈ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ।

3. ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਅਜੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਭੈਂਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਜੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਛੇ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਦਾ "ਦੰਫ" ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਤਪਾਲ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਮੰਗੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

4. ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-6-ਰਜਿੰਦਰ (ਅਜੇ ਦਾ ਚਾਚਾ), ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-10 ਡਾ. ਵਰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-12 ਡਾ. ਅਰੁਣ ਗਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ।

ਦਲੀਲਾਂ

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਵਿਖਾਲਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਾ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਜੈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਅਜੈ ਨੇ ਸਵੇਰੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਗੋਲੂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਦੋਂ ਸਰੈਂਡਰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕਰੀਬ 5 ਵਜੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਕਤ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਿਆ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜੈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਦਿਗਧ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਹਨੇਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗਵਾਹ ਅਜੈ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਸੰਭਵਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹ ਅਜੈ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਕਿਰਦਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਰੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।

6. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਅਜੈ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਮਹੱਤਵਹੀਣ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਨਤੀਜੇ

7. ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਅਜੈ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਸਬੂਤ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਗਵਾਹ ਤਬ ਤੱਕ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਉਣ ਸੰਬੰਧੀ, ਸਹੁੰ ਐਕਟ, 1969 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸਹੁੰ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"4. ਗਵਾਹਾਂ, ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਜੂਰਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਹੁੰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਆਂ।—(1) ਨਿੰਨ ਲਿਖਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਭਾਵ:—"

(ਅ) ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ, ਭਾਵ, ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ, ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਸੰਗਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ;

(b) ਗਵਾਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕ; ਅਤੇ

(c) ਜੂਰਰਾਂ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਜੇਕਰ ਗਵਾਹ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਵਾਹ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਹੁੰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ।

(2) . . . . . .

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਲਈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਜੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ 12 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਓਥਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 118 ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਗਵਾਹ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਉਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

8. ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਥਰਾ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ

ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਗਵਾਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਟਿਊਟਰਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

9. ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਜੱਜ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕੇ।

10. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਸੰਖੇਪ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਗਵਾਹ ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"ਪ੍ਰ. ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੋ?

ਜਵਾਬ. ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ, ਬਰਵਾਹਸਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਪ੍ਰ. ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਧੰਦਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ. ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਗੋਹਾਂਬਾ ਵਿੱਚ ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਮ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾਰੀ ਹਨ।

ਪ੍ਰ. ਕੀ ਸੱਚ ਜਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ. ਸੱਚ।"

11. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਅਜੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 30 ਦਸੰਬਰ 2002 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖਿੜਕੀ ਤੋੜ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਫੜਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕਿਆ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਸੁਰੇਂਦਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਘਰ ਆਇਆ। ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 6 ਤੋਂ 7 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗੀ। ਜਦੋਂ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਰਹੇ ਸਨ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ

ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

12. ਘਟਨਾ ਅਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ, ਉਸਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਨੇਰੇ ਕਾਰਨ; ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਿਆ ਵਰਜਨ ਨਾਲ ਆਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਇੱਕ ਜਲਦੀ ਮਾਚਿਸ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ 6 ਤੋਂ 7 ਵਾਰ ਮਾਰੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਚਿਸ ਜਲਾਉਂਦਾ।

13. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਦੇ ਚਾਚਾ ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ 2002 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 5 ਵਜੇ ਪਸ਼ੂ ਸ਼ੈਡ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਗੋਲੂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਸਤਪਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਘਰ 'ਤੇ ਦੌੜਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਨੇ ਦਰਵਾਜਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਕੰਧ 'ਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਘਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ। ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਨੇ ਕੰਧ 'ਤੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦਰਵਾਜਾ ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਸਤਪਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਤੀ) ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਇੱਕ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਗੋਲੂ/ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਵੇਰੇ 5 ਵਜੇ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਿਊ-6 ਨੇ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਗਵਾਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਨੇ ਉਹ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਜੇ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਗਵਾਹ ਨੇ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਬਾਲਗ ਗਵਾਹ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਚਾਚਾ (ਪੀਡਬਲਿਊ-6) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜੇ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊ-6, ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 22 ਦਸੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 'ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਤਪਾਲ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਦੱਸ ਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਲੂ (ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਏ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਦੁੱਧ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ।

15. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਨ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜੁੱਤੀਆਂ/ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਢਾਲ ਲਿਆ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ PW-6 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਜੁੱਤੀ/ਜੁੱਤੀਆਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-6 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੇ ਮੋਲਡ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਜੁੱਤੀ ਦੀ ਛਾਪ।

16. ਦੁੱਧ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੀਡਬਲਿਊ-11 ਮਾਧ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਅਜੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ

ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਤੋਰ-ਮਰੋੜ ਕੇ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖਾਮੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਜੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ।

17. ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 12ਵੇਂ ਜਨਵਰੀ 2009 ਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ 31ਸਤੰਬਰ ਜਨਵਰੀ 2005 ਦੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬੰਧ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate